

నగకంఠా నాటకము

డి.కామేశ్వరి

స్నాయంత్రం బదున్నరయింది. వడ గాడ్డు కాస్త తగ్గి చల్లగాలి తిరి గింది. ఎండకి భయపడి ఇళ్ళలోంచి బయటికిరావడానికి భయపడ్డ వాళ్ళందరూ నెమ్మదిగాబయటికి బయలుదేరుతున్నారు. ఆషీసులనించి ఉరుకులు పరుగులతో ఇళ్ళకి చేరేవారు, బజార్లకి సినిమాలకి బయలుదేరిన వాళ్లు... ఎక్కడ చూసినా జనం! ఎటు చూసినా హడావిడి! ఏదో ప్రళయం ముంచు కొస్తున్నట్టు ఎవరికి వారే హడావిడిగా పరుగులుపెట్టే జనంతో రోడ్లన్నీ నిండిపోతున్నాయి.

ఛాక్లెట్ల కూత పెట్టింది. బిలబిల లాడుతూ జట్లుజట్లుగా కూలీలు చేతిలో క్యారియర్లతో ఉషారుగా బయటికి వస్తున్నారు.

రంగి, నర్సింలు నవ్వుకుంటూ మాట్లాడుకుంటూ ఇంటికి బయలుదేరారు. త్రోవలో జనాన్ని, సినిమా పోస్టర్లనీ,

దుకాణాలలో నగలు, చీరలు చూస్తూ గబగబ నడవసాగారు. బజార్లుదాటి కొంతదూరం వెళ్లక మామూలుగా నరుకులు కొనే పవారీ దుకాణం ముందు ఆగారిద్దరూ. రంగి చీరకొంగు నించి మడతలు పడిన మూడు రూపాయలు తీసింది. బియ్యం, అణా చింతపండు, అణా మిర్చి, అణా ఉప్పు అవీ కొంది. వెంట తెచ్చుకొన్న సీసాకాయలలో పావలా నూనె, బేడ కిరసనాయిలు పోయించుకుంది. నర్సింలు పది పైసల బీడీలు కొని ఒకటి అంటించుకున్నాడు. దిక్కులు చూస్తున్న రంగిని 'ఏటేన్ చూత్తండావు...నడు.' అన్నాడు. రంగి బుర్రగోక్కుంది. 'వుండుమా(వా, ఏందో మరిచిపోయాను...' ఇంకేది కొనాలో ఆలోచిస్తూ నిచ్చుంది ... 'ఆ ... ఆ... సాపుకారూ, పదిపైసల సోడా కారం యాయి. మరిగంట రెండణాల ఉల్లి

షాయలుకూడాగట్టు ... అదిగో ... ఆ ఉప్పు బిస్కెట్లు ఓ పదిపైసల వియ్యి' అంది. షావుకారు ఇచ్చిన పొట్లాలు అన్నీ చీరకొంగున కట్టుకుంది. బియ్యం నర్సింలు పైపంచలో మూటకట్టింది. సీసాకాయలు, క్యారియర్ పట్టుకుని, షావుకారికి డబ్బిచ్చి బయలుదేరింది. 'పవమా(వా!) ... నాలు గడుగులు వేళాక మార్కెట్టు రాగానే... 'రంగీ, సాపలు కొందారేటి?' అన్నాడు నర్సింలు. 'ఏటిమా(వా, సాపలు, మాంసం రోజూ కొండానికి మనం లచ్చాది లార్లమా...' అంది.

'కానేన్, రొయ్యలు కొని, యిన్ని ఉల్లి షాయలేసి, కమ్మగా పులుసెట్టే యియాల!' పులుసు గుర్తొచ్చి నర్సింలు నోట్లో సీరూరుంది. బీడీ తీసి కుసుక్కున ఉమ్మాడు. రంగి షావలా రొయ్యలుకొని క్యారియర్ గిన్నెలో పెట్టుకుంది. 'నడు మా(వా, చీకట్లదాది ... గుంటింటే సేస్తున్నారో...' అడుగులు త్వరగా వేస్తూ అంది.

'ఉండే, పదిపైసలు మల్లెపూలు కొన కూడదంటే రంగీ!' రంగి వద్దని వాదించే లోవలే నర్సింలు ఓ దండ కొని వాసన చూసి రంగికి ఇచ్చాడు.

ఇద్దరూ గుడిసె చేరేసరికి దీపాలు పెట్టారు. తల్లిని చూసి రంగి ఆరేళ్ళ కూతురు నాలుగేళ్ళ కొడుకు మట్టిలో యిరుగుపొరుగు పిల్లలతో ఆడుతున్న వాళ్ళు పరిగెత్తుకు వచ్చారు. రంగి కొంగు

విప్పి తెచ్చిన బిస్కెట్లు ఇద్దరి చేతుల్లో పెట్టింది. బిస్కెట్లు చేతిలో పడగానే ఇద్దరి మొహం విప్పారంది. మళ్ళీ అడుకోడానికీ పరిగెత్తారు. రంగి చూడ లోంచి తాళం తీసి గుడిసె తలుపు తెరిచింది. తెచ్చినవన్నీ క్రిందపెట్టి తడుముకుని దీపం బుడ్డితీసి కిరసనాయిలు పోసి వెలిగించి గూట్లో పెట్టింది. నర్సింలు గుడిసెలోంచి రెండు నులకమంచాలు తీసికెళ్ళి వెనకాల దడికట్టినఖాళీ జాగాలో పడేసి, కాళ్ళు చేతులు జాడించుకుని ఓ మంచం వాలుకు పడుకున్నాడు.

రంగి గబగబ పెరట్లో ఇటిరక పొయ్యిమీద నీళ్ళకుండ పెట్టి రెండ చితుకులు మంటపెట్టింది. ప్రొద్దుక గబగబ యింత అన్నం వండుకు తామిద్దరికి ఇంత క్యారియర్లో పెట్టుకు పిల్లలకి ఓ కుండలో యింత ఉప్పేస అన్నంలో నీళ్ళుపోసి పెట్టుంది. పిల్ల లిద్దరూ దగ్గర్లోని ఎలిమెంటరీ స్కూల్లో చదువుకోడానికి పోయి చువ్యాహ్నంవచ్చి ఆ గంజన్నం తింటారు. ఆ కుండలు, మూకుడ్లు అన్నీ తోమి, పొయ్యి రాజేసి ఎసరు పెట్టింది రంగి. చాటలో బియ్యం పోసుకుని పెరట్లో కూర్చుని మొగుడితో కబుర్లు చెప్పుతూ లాశ్చేరింది. రొయ్య లన్నీ శుభ్రంగా కడిగి బాగుచేసి పెట్టు కుంది. నీళ్లు కాగగానే మట్టిలో పొర్లు తున్న పిల్ల లిద్దరినీ లాకొచ్చి సమ్మి బిళ్ళతో తోమి గోరు వెచ్చటి నీళ్ళు

పోసింది తరువార తనూ రెండు చెంబులు
 వీరచుట్టబెట్టుకొని పోసుకొంది. తరు
 వార మాచని పిలిచి వీవుతోమి నీళ్ళు
 పోసింది. ఆ కుండలో మరికాసిని నీళ్ళు
 మరిగాక తెచ్చిన సోడాకారం వేసి విప్పిన
 కుళ్ళు బట్టలన్నీ నాన బెట్టింది. ఎనరు
 మరిగాక బియ్యంపోసి అన్నం వార్చి,
 గబగబ రొయ్యలపులుసు కాచింది. సావ
 కాశంగా కొప్పు ఊడదీసి నున్నగా
 దువ్వకొని, మల్లెపూలు పెట్టుకుంది.
 పొయ్యి ఆర్పేసి పిల్లలకి, మొగుడికి

అన్నాలు పెట్టింది. వాళ్ళు ఆవురావురు
 మంటూ అన్నం తింటూంటే తన కడుపు
 నిండిపోయినట్లనిపించింది రంగికి.
 'పులుసు మా కమ్మగా వుండే రంగీ'
 అంటూ మరేయింత అన్నం పులు సేసు
 కొని కలుపుకొన్నాడు. అందరూ తిని
 లేచాక ఆ మూకుడులోనే తనూ తింది.
 మిగిలిన అన్నంలో నీళ్ళుపోసి ప్రొద్దుటికి
 ఉట్టిమీద పెట్టింది. కుండలు కడుక్కుని,
 దీపంబుడ్డి ఊడేసి, తడిక కట్టేసి పెరట్లో
 మంచం దగ్గరకి వచ్చింది. పిల్లలిద్దరూ

పగలల్లా ఆడి, సాయంత్రం నీళ్ళు పోసు కొని వేడన్నం తిని వళ్ళుమరిచి నిద్ర పోతున్నారు. రంగి రావడం చూసి కాలుస్తున్న బీడి దమ్ములాగి అవతల పారే శాడు నర్సింబు. తన ప్రక్కన పడుకున్న కొడుకుని అవతల కూతురు పడుకొన్న మంచంమీద పడుకోబెట్టాడు. 'ఏ వెండలు మా(వా? మండ బెట్టేస్తుంది...అబ్బ... అబ్బ...కాస్త సల్ల గాలి తిరుగుతోంది యిప్పుడే!' రంగి చీర దులుపుకొని మంచంమీద కూర్చుంది.

"మా(వా, రేపు సినిమా కెళ్దారే... అదేందో సానా బాగుం దట అప్పి నెప్పింది."

"సినిమా వూసు ఇప్పుడెందుకేన్... రేపు నూద్దారే..." అన్నాడు నర్సింబు రంగి చేయిపట్టుకొని లాగుతూ.

"ఉండు మా(వా, నీ కెప్పుడూ ఇదే మాలోకం!" అంటూ గునిసింది రంగి. "మా(వా...మ రి గం పేం...ఆ పొద్దు సీతాలు కట్టుకుందే...అలాంటి లైలాను సిల్లి కోక కొనుక్కొంటాను ఆమ్మోరి జాతరకి..." కోరిక బయటపెట్టడానికి మంచి సమయం ఏదో రంగికి తెల్పు ఇలాంటిప్పుడు అడిగితే మా(వా కాదనడని తెల్పు రంగికి.

"కొనుక్కొందు గాని లే... ఏ పాటి డబ్బు కూడ బెట్టినా వేటి?" అన్నాడు నర్సింబు రంగి తలలో మలెలు వాసన చూస్తూ.

"వుందిలేమా(వా, సీరకి: సరిపోతది: ఒక్క సీర కాస్త మంచిదుంటే ఏ సినిమాకో ఎల్లినప్పుడు కట్టుకుందారని..."

రంగి, నర్సింబు ఇద్దరూకలసి రోజుకి నాలుగు రూపాయలు ఆర్జిస్తారు. మూడు రూపాయలు బియ్యం, ఉప్పు, కూర నారకి సరిపోతుంది. ఓ అర్ధరూపాయిలో నర్సింబు బీడిలు, చా ఖర్చు, కర్రపుల్లలు ఏవో ఖర్చుకి సరిపోతుంది. ఆ మిగిలిన అర్ధరూపాయి రంగి ఓ ముంతలోవేసి దాస్తుంది. ఆ డబ్బులోనే సినిమాలకి, నర్సింబు వారానికోసారి చుక్కేసుకో డానికి, అప్పుడప్పుడు బట్టా పాత కొనుక్కోడానికి దాస్తుంది రంగి. "నరేలే, కొండుగాని..." మాటలతో జాప్యం చెయడం ఇష్టంలేక రంగిని దగ్గరికి లాక్కున్నాడు నర్సింబు... నర్సింబు చుక్కేసుకున్నప్పుడు తప్ప మిగతా సమయంలో రంగిని నెత్తిమీద పెట్టు కుంటాడు. ఆ నిషాలో తన్నిన తన్నులు రంగి ఆ వెంటనే మరిచిపోతుంది... 'వుండుమా(వా... ఓరన్నా సూత్రారు... ముద్దులు గుసుస్తూనే, రంగి దగ్గరచేరింది

* * *

ఆరుగంటలు రంగు రంగున కొట్టింది. సుబ్బారావు రాస్తున్న పైళ్ళలోంచి తలెత్తి చూశాడు ఆరుగంటలు! ఇంకా రాయాల్సినవి, అర్జం టనబడేవి అర డజను పైన వున్నాయి! కాళ్ళుచేతులు లాక్కుపోతుంటే కుర్చీలో వెనక్కి జార

పడి కాళ్ళు చేతులు చాచుకుని ఆవలిం చాడు బద్ధకంగా సుబ్బారావు... అతనికి కడుపులో ప్రేగులు అరుస్తున్నాయి... పొద్దుట తొమ్మిదింటికి తిన్నతిండి : మధ్యలో టీ అనబడే వేడినీళ్ళు తప్ప కడుపులో ఏం పడింది?... లాభంలేదని పైళ్ళు మూసేసి, రాయాల్సినవి చంకన పెట్టుకుని, సైకిలుకి కట్టుకుని కాళ్ళోడ్డు కుంటూ త్రొక్కకుంటూ బయలుదేరాడు ఇంటికి సుబ్బారావు.

గుమ్మంలో తనకి స్వాగతం పల్కడానికి నిల్చున్న పెళ్ళాన్ని చూసేసరికి గుండె గుభేలుమంది సుబ్బారావుకి : బియ్యం! పాలడబ్బా!... ఆ మాటలు గుర్తొచ్చేసరికి భార్యమొహం చూడడానికి భయంపేసి వెనక్కి తిరిగి పారిపోవాలని పించింది :...వ్వు! లాభంలేదు. ఎన్నాళ్ల ఎక్కడికి పారిపోగలడు? బెదురుతూనే సైకిలు దిగాడు. సైకిలువంక ఆశగా చూసిన సత్యవతికి పైళ్ళుతప్ప ఏం కన పడలేదు. కొర కొర చూస్తూ లోపలికి వెళ్ళింది.

“పాలడబ్బా తేలేదన్నమాట. మనం ఇన్ని నీళ్ళుతాగి పడుకోగలగానీ, నోరు వాయిలేని ఆ పసిదాన్ని ఎలా వూరుకో బెట్టను! అన్నింటికి గంగిరెద్దులా తల డూపి, వెళ్ళి ఆ ఆఫీసులో కూర్చుంటారు. ఇంట్లో పెళ్ళాం పిల్లలు చచ్చిందీ బ్రతికింది మీ కక్కరలేదు... ప్రొద్దుటవెళ్ళి సాయంత్రం ఇంటిచ్చే మీకు నా

చావెలా తెలుస్తుంది...” దండకం ఆరంభించింది భార్య. ఆ మాటలు క్రొత్తవి, విననివిగావు కనక సుబ్బారావు జవాబు చెప్పలేదు; చెప్పడాని కేముంది! బట్టలు విప్పి లుంగీ చుట్టబెట్టుకున్నాడు.

“మాట్లాడకండి. నేను వాగి వాగి చావడంతప్ప మీ కేం బాధ! పసిపిల్లకి పాలులేవని చెప్పినా మాట్లాడకుండా బెల్లంకొట్టిన రాయిలా వూరుకునే మీరు మనిషా, బండరాయా? బియ్యంలేవు... ఇంకా సేవటికి ఆవురావురుమని పిల్లలొచ్చి పడతారు... ఏం పెడతాను వాళ్ళకి నా శ్రాద్ధం?... మాట్లాడరేం...”

“ఏం మాట్లాడమంటావు? డబ్బుంకే తేవాలని నాకు తెలీదా? డబ్బుకోసం అందర్నీ అడిగాను. ప్రతినెలా ఇరవై తారీకునించి మనబ్రతుకు అప్పులబ్రతుకే. ఎవరిస్తారు అస్తమానూ... అవి తీరవని వాళ్ళకి తెలిసి ఎలా యిస్తారు...” నీర్సంగా అన్నాడు సుబ్బారావు.

“మరెలా?... పిల్లలకేంపెట్టను?... ఏనీళ్లో ఆనీళ్ల ఆవుపాలు పడదామన్నా, పాలది రెండునెలల బకాయి యిస్తేగాని పాలు పోయనంది! దాని కాళ్ళావేళ్ళా పడితే అర్థకేరు ఇస్తుంది. కాఫీకి, మజ్జిగ నీళ్ళకి సరిపోతున్నాయి అవి... నేనేం చేస్తాను...” దిక్కుతోచక తల కొట్టుకుంది సత్యవతి.

“వెధవ సంసారం, వెధవపిల్లలు... అందరంకలిసి కట్టగట్టుకుచద్దాం. అప్పటికి

గాని మనకు విముక్తిలేదు. వెధవపిల్లలు. పిల్లలా నాశత్రువులుగానీ. ఎక్కడలేని డబ్బూ పీళ్ళ పాలడబ్బాలకి, మందులకే చాలడంలేదు.”

“అవునవును ... పిల్లల్ని కనడం తెలుసుగానీ, పోషించేసరికి శత్రువులవుతారు ... పదండి వాళ్ళ పీకా, నాపీక కలిపి నొక్కేయండి... తర్వాత హాయిగా వుండురుగాని...” అరుమ్మ కళ్ళొత్తుకుంది సత్యవతి.

“నోరుముయ్యి కాసేపు, వెధవగోల అక్కడ చచ్చిచెడి యింటికొచ్చేసరికి యిక్కడ సీగోల వెధవ సంసారం, ఒక్కనాడూ సుఖంలేదు మీరు కాదు నేనేచావాలికిరెట్టుకుని... ఎక్కడసుఖపడి పోతాననో నాపీకకి నిన్ను కట్టబెట్టారు గుడిబండలా చావడానికన్నా లేకుండా.” చాతకాని ఉక్రోశంతో అరిచాడు సుబ్బారావు.

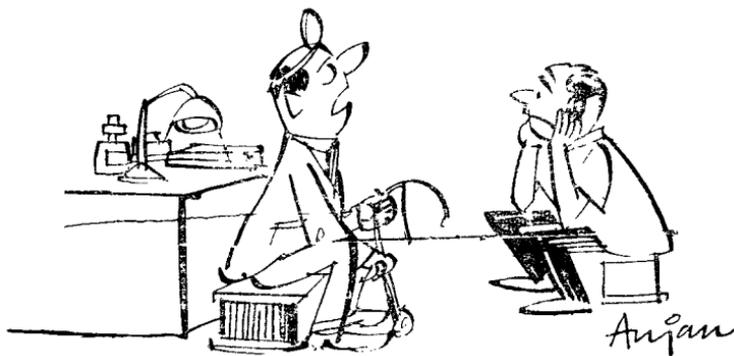
“అనండనండి ... ఇంట్లో వస్తువులు లేవనడం నాతప్పు. ఎక్కడనించి తెచ్చి మీ అందరికీ వండి వారు స్తానను కున్నారు... ఇరుగింటినించి, పొరుగింటినించి పూట గడుపుకొస్తూంటే మీకు తెలికుండావుంది యింక నావల్లకాదీ బదుళ్ళులేవడం. ఎలాతెస్తారో, ఎక్కడనించి తెస్తారో బియ్యం తెస్తేనే వండుతాను... లేకపోతే వస్తులుండండి...” విసురుగా వెళ్ళిపోయింది సత్యవతి

సుబ్బారావుకి యీ సంసారం గురించి

తలుచుకోడానికే భయం! నలుగురు పిల్లలతో నూటవనబై రూపాయల జీతంలో యీసంసారం ఎలా యీదాలో సుబ్బారావుకి తలబద్దలు కొట్టుకున్నా తెలియదు. చాలీచాలని జీతం! ఆకాశాన్నంటే ధరులు! ఆకలి, ఏడ్పు, రోగాలు, రొమ్ములు, మొత్తుకోళ్ళు. వీటన్నిటినించి తనకి విముక్తి ఎలాగో పాపం సుబ్బారావుకి అర్థంగాని విషయం! ‘లేదు’ ‘లేదు’ అన్న పవంతప్ప ‘వుంది’ అన్నమాట సుబ్బారావు డిక్షనరీలో ఎంత వెతికినా కనబడదు...

‘లేదు’ - యీపూట అన్నం లేదు గాబోలు! ఆమాట అనుకుంటే సుబ్బారావు ఆకలి మరింత పెరిగింది. సాయంత్రం ఇంటికొచ్చాక ఆ పోసే కాఫీనీళ్ళన్నా పోయలేదు భార్య ఉదయం రెండు చెంబాలు కాఫీగుండ అప్పుతెచ్చి కాఫీ చేసింది. కాఫీపొడి లేదని నిన్ననే చెప్పేసింది. తెలుసుండి అడిగీ చివాట్లుతినడం ఎందుకని ఊరుకున్నాడు సుబ్బారావు సత్యవతి ఎక్కడో అప్పుతెచ్చి అన్నం వండివుండదా అన్న చిన్న ఆశవుంది అతనికి భోజనానికి పిలుపుకోసం వళ్ళంతా చెవులువేసుకుని ఎదురుచూశాడు ఎంతకీ సత్యవతి పిలవలేదు నిజంగానే చేయలేదా ఏమిటిఖర్చు!...వంటింటివైపు వెళ్ళి చూడాలంటే అభిమానం అనిపించింది. చాపేసుకుని, కాళ్ళ ముడుమవుని పొట్టలో పెట్టుకుని పడుకున్నాడు

మీ సుందరి సురింటి వించెంగెలు
 కౌకంటుసాక్ - మీ జీవితపర్యవేక్షణ
 తప్పక పవిత్రమంది

సుబ్బారావు. చిన్నమ్మనుకు వడుతుండగా 'అన్నా నీ దయచేయండి' అన్న నక్కవతి పిలుపు వినిపించింది. దిగ్గున లేచాడు సుబ్బారావు. ఆ పిలుపులో ఆస్వాయత, ఆదరణ లేవని తెలిసినా, పౌరుషం అన్న మాటకి అర్థం మరిచిపోయిన సుబ్బారావు వెంటనే లేచి వెళ్ళి విస్తరిముండు కూర్చున్నాడు. ఆ వురావు రుమంటూ వెళ్ళిన సుబ్బారావుకి విస్తరి చూసేసరికి ఆకలి చచ్చిపోయింది. ఇంత పెసర పచ్చడివేసి అన్నం వడ్డించింది భార్య... 'కూరేం చెయ్యలేదూ!' భయపడుతూనే అడిగాడు సుబ్బారావు... 'ఆ...చేస్తాను... సంచులతో కూరలు తెచ్చి నా మొహాన దిమ్మరిస్తున్నారు... రెండు పూట కూరలు వ్రేడి వారుస్తాను...' చేతులు త్రిప్పుతూ పెళుసుగా అంది సత్యవతి. పచ్చడి కలిపి నోట్లో పెట్టుకుంటే గొంతు

దిగనంది. 'ఓ నెయ్యిచుక్కో, నూనెచుక్కో వెయ్యి!' అందామని నోరు తెరిచి మళ్ళీ మూసుకొన్నాడు సుబ్బారావు, వచ్చే జనాబు తెరిసి.

'మధ్యాహ్నం పాదున కాసిన నాలుగు దొండకాయలు మీ మట్టుకు కూర చేశాను, పిల్లలకైనా ఓ ముక్క వేయకుండా. గుప్పిడి పెసరపప్పుంటే యీ పూటకి పచ్చడన్నా చేశాను. రేపు అడివుండదు...' సత్యవతి ఏదో చదువుతూనే వుంది. సుబ్బారావు పచ్చడిముద్దలు గుటుకు గుటుకు మింగి చారు అనబడే వేడినీళ్లు పోసుకుని రెండుముద్దలు తిని, మజ్జిగ అనే చల్లనీళ్ళు వేసుకున్నాడు... 'యింత ఉప్పన్నా తగరెయ్యి' మొహం చిట్టించి అన్నాడు మజ్జిగ అన్నం నోట్లో పెట్టుకుని.

'బాగుంది వినుగు. గడ్డ పెరుగు వేస్తాను. మీరు రెండుచేతుల్లో డబ్బు

లంతా చాకిరిచేసి రాత్రన్నా సుఖ నిద్రకి నోచుకోడానికి లేదని ఆవపోపాలు పడుతూ విసురుకొంటున్న భార్యదిగ్గరికి జరిగాడు సుబ్బారావు. “వెళ్ళండవతలకి” విసిరి కొట్టింది చెయ్యి సత్యవతి. “ఏం వున్నా లేకపోయినా, దీనికి లోటులేదు... నా దగ్గరికి రాకండి... చెబుతున్నాను, వెళ్ళండవతలకి... సిగ్గులేకపోతే సరి...” విది లించి కసిరింది సత్యవతి. అన్ని విషయాల మాదిరిగానే యీ విషయంలోనూ భార్య మాటలు విది లింపులు లెక్కచెయ్యడం మానేశాడు సుబ్బారావు. అ కసుర్లు లెక్కచేసి, తన బ్రతుకులో డబ్బవసరం లేని ఏకైక సుఖాన్ని, ఆ కొద్దిక్షణాల ఆనందాన్ని, ఆ స్వర్గాన్ని దూరం చేసికోలేడు సుబ్బారావు :

* * *

“సారీ : శాంతా... అయిదు గంటలకి బయలుదేరే వేళకి అర్జంటుగా ఏదో పనుందని చీఫ్ ఇంజనీరు ఫోనుచేసి ఆఫీసుకి రమ్మన్నారు. లేబయిపోయింది.” కారు గేరేజులో పెట్టి లోపలికి వస్తూనే అన్నాడు కృష్ణమూర్తి, మొహం ముడుచుకుని లోపలికి వెళ్ళిపోతున్న శాంతతో వెడుతూ. శాంత మాట్లాడకుండా లోపలి తెళ్ళి కాపీ తెచ్చి పేబిల్ మీద పెట్టింది. ముస్తాబు చేసికుని రెడీగా వున్న శాంతని నిరుత్సాహ పరచవలసి వచ్చినందుకు నొచ్చుకున్నాడు మూర్తి. “కోపం వచ్చిందా శాంతా !... ఏం చెయ్యమంటావు చెప్ప. హెడ్ ఆఫీసుకి వెళ్ళి ఆ కాగితాలు చూపించి పని పూర్తిచేసుకుని వచ్చేసరికి ఆలస్యం అయింది. రేపు వెడదాం.”

“ఇవాళ ఆఖరి రోజునిగాదూ. మీతో

అంతలా చెప్పాను, "మొహం ముడుచు కొనే అంది శాంత

"అయితే నన్నేం చెయ్యమంటావు. పోనీ సెకండ్ షోకి వెడదామా?"

శాంత మొఖం ఒక్కక్షణం వెలిగింది. అంతలోనే నిరుత్సాహంగా "వెళ్లలో" అంది.

"పోనిద్దా... యీ సినిమా చూడకపోతే ఘస్సామా. ఇది కాకపోతే మరోటి రేపు చూద్దాం. యీ నగరంలో సినిమాల కేం కొడవ. రేపు దేనికోడానికి వెడదాం. ఓకే!" భుజంమీద చెయ్యి వేసి దగ్గరకి తీసుకొని భార్యమణి అలక పోగొట్టడానికి ప్రయత్నిస్తూ అన్నాడు కృష్ణమూర్తి.

"సరెండి... వవలంది....." చీర మార్పుకోడానికి లోపల వెళ్ళింది శాంత.

కాఫీ త్రాగి, పొద్దుట పూర్తిచేయని పేపరు చేతిలోకి తీసుకున్నాడు. ఆడుకోడానికి వెళ్ళిన ఎనిమిదేళ్ళ ప్రవి, ఆరేళ్ళ దేవి తండ్రి రావడం చూసి పరిగెత్తుకు వచ్చారు. ఇద్దరూ చెరోపైపు తండ్రిమీద వచ్చారు. "డాడీ టొమ్మల పుస్తకాలు తెప్పావా? డాడీ నా బూట్లు చాలడం లేదు. క్రొత్తవి కొనాలి డాడీ," అంది దేవి. "ఆ... నీకేనేంటి క్రొత్తవి, నా బూట్లూ చిరిగి పోతున్నాయి. నాకూ కొనాలి డాడీ." రవికూడా గొడవచేరాడు.

"అలాగే... అలాగే.....కొంటానన్నాగా. ఫస్టు రాగానే కొంటానుగా... మరి అల్లరి పెట్టకండి ఇంక." యిప్పుడు

గొడవ చెయ్యకండి జీతం రాగానే కొంటాను.. ఏం" ఇద్దర్ని దగ్గరికి తీసుకుని ముద్దుపెట్టుకుని అభయం ఇచ్చాడు మూర్తి.

"బాగుంది... బొమ్మల పుస్తకాలకి కూడా ఫస్టు రావాలా ఏమిటి? బొత్తిగా గుమాస్తాలా మాట్లాడుతారు." నవ్వింది శాంత.

"పేరుకి గెజిటెడ్ ఆఫీసర్ని. క్లాస్ వన్ ఆఫీసర్ని. తొమ్మిదివందల జీతం అన్న పేరేగాని మనదగ్గర ఏముంది? నెలాఖరుకి దమ్మిడీ వుండదు చేతిలో... ఎంపిచెట్టుకి అంతగాలి! రెండొందల జీతగాడికి అది చాలదు. వెయ్యివచ్చినా మనకి చాలదు!... చెధవది ఓస్టేటన్ అంటూ ఏడ్చిందిగా, అది మైన్ టైన్ చెయాలంటే... వెయ్యి రూపాయలనగా ఎంత?..."

"అవునులెండి గానీ... యివాళ పేపర్లో చూశాను. కొత్తగా ఆల్విన్ ఫ్రెజిడేర్లు వాయిదాలమీద కొనుక్కోవచ్చని వుంది... మనమూ కొందామా?"

"మనకు రిఫ్రెజిరేటరెండుకు?" అడాడు మూర్తి.

"మనకెందుకేమిటి? బాగుంది. చల్లని షీట్లు త్రాగుతాం. కూరలకి, పళ్ళకి రోజూ బజారుకి పరిగెత్తకుండా వారని కోసారి కొని దాచుకోవచ్చు... కొందామండీ... ఒకసారంటే డబ్బు పోగ

వదుకానీ, నెలనెలా తీర్చుకోవచ్చుగా..." ఉత్సాహంగా అంది శాంత.

"అబ్బ, యిప్పుడు ఎందుకుచెప్పు, కోరికలకి అంతంటూ ఎక్కడవుంది! కారు కారన్నావు... దాని లోను యింకా తీరలేదు... యిప్పుడు మళ్ళీ దీనికికూడా జీతంలో నెల నెలా కోత అవుతూంటే యింక మిగిలింది మనం ఏం తింటాం?"

"మీ చెప్పుడూ యింతే! ఏ సరదా లేదు... ఎప్పుడూ ఏదో తిండికిమాడిపోతున్నట్టు మాట్లాడుతారు... చేసేది ఆపి సరుపని! ఆ మాత్రం ఫ్రీజీడేరు కాను కుక్కనే తాహతు మనకు లేదా?... ఆ రామ్మూర్తి మీ కంటె పెద్ద ఆపీసరా ఏమిటి?"

"రామ్మూర్తి కేం... ఫ్రీజీడేరు కొంటాడు... ఎయిర్ కూలర్లు పెట్టిస్తాడు... అతనితో మనకేమిటి వంతు... ఆడ దార్లు త్రొక్కితే ఏదన్నా చెయ్యచ్చు..."

"పెద్ద సత్యసంఘలు బయలుదేరారు లెండి... ఏది చెప్పినా యిలా గే అంటారు..." కోపంగా లేచి వెళ్ళిపోయింది శాంత.

ఈ ఆడవాళ్ళకీ చొత్తిగా ముందు చూపుండదేమిదో ఖర్చు! చిరాకు పడ్డాడు మూర్తి. యీ కోరికలకి అంతెక్కడ! స్కూటర్ అంది ముందు. తరవాత పిల్లలు ముగ్గురయ్యారు. స్కూటర్ చాలదు, కారు కొనాల్సిందే అంటే లోను తీసుకుని కారుకొన్నాడు. పోనీ కారుంటే

ట్టి-ఎ వస్తుంది, కారు లోను తీరిపోతుందిలే అని వచ్చుకున్నాడు. ఇప్పుడు ఫ్రీజీడేరు అంటుంది... తరువాత టేవర్ కార్టర్, రేడియో గ్రా మంటుంది! ఇంకొన్నాళ్ళు పోతే ఎయిర్ కూలరు లేకపోతే వుండలే నంటుంది!... ఆపీసరన్న పేరుతప్ప గవర్నమెంటు జీతాలెంత? ఏం సరిపోతుంది? ఇంటదై రెండువందలు! సరే, హోదాకి లగిగట్టు ఇంట్లో ఫర్నిచరుండా లి గదా! సరే, వంటవాళ్ళని యీ రోజుల్లో భరించలేంగా అని శ్రీమతి కష్టపడకుండా గ్యాస్ స్టవ్ లు, ప్రెషర్ కుక్కర్లు మొదలైన అధునిక సామాగ్రి కొన్నా డింట్లో... పిల్లలు ముగ్గురు! ఇద్దరికి కాన్వంటు స్కూలు జీతాలు. బిస్సు ఖర్చులు! తిండిఖర్చు ఏదీ తగ్గించుకోలేరుగా! వాళ్ళకి పాలు, పళ్ళు, గుడ్లు, ఏదీ మానలేరు! పిల్లలని నవ్వగాపెంచాలనిగాదూ ముచ్చటగా ముగ్గురుని కన్నది! వాళ్ళ ఆరోగ్యం కంటె ఏది ముఖ్యం? ఇంకసరే సినిమాలు, మాగజైన్సు... చిల్లర ఖర్చులు ఎన్నో! ఏదీ మానలేరు; నెలాఖరుకి దమ్మిడి మిగలదు! క్రింద తరగతి వారితో కలవలేరు, పైతరగతి వాళ్ళని అందుకోలేరు. ఎటూకాని త్రిశకు స్వర్గం తమది.

యీ బాధలేం ఆడవాళ్ళకి అర్థంగావు! పెళ్ళయిం దగ్గరనించి సినిమా సెట్టు లాంటి యిల్లు, సినిమా జీవితంలాంటి జీవితం కావాలి!... విసుగ్గా అనుకున్నాడు మూర్తి

శాంత వంటింట్లో దబదబ గిన్నెలు చప్పుడు చేస్తుంది... అంటే కోపం వచ్చిందన్నమాట! ఇంక, యి ప్రజిడేరు కొంటాననేవరకు ప్రాణం వున్న వాటిమీద, లేని వాటిమీద కంబ యిండ్ గా కోపం తీర్చుకుంటుంది. భోజనం దగ్గరకూడా ఏం మాట్లాడకుండా విసురుగా వడ్డించింది. పిల్ల లేదో అడిగితే 'నోరు మూసుకుని అన్నం తిని వెళ్ళండి' అని కసిరింది. పలకరిస్తే మరింత చిందులు తొక్కుతుందని మాట్లాడకుండా తిని లేచి వెళ్ళిపోయాడు కృష్ణమూర్తి.

పిల్లలకి నైటు డ్రస్సులు తొడిగి, దోమ తెరలు దించి, ఫానువేసి, గుడ్ నైట్ చెప్పి, టేబిల్ లైటు వేసుకుని పుస్తకం తీసుకున్నాడు చదవడానికి కృష్ణ మూర్తి. శాంత వంటిల్లు సర్దివచ్చి మాటా మంతిలేకుండా తనూ ఓ పుస్తకం తెరి చింది.

కృష్ణమూర్తికి పుస్తకంమీద దృష్టి నిలవలేదు. శాంత అలా మాట్లాడకుండా ముఖావంగావుంటే ఏదోలా అనిపించింది. ఉదయం పదిగంటల లోపున పని తొంద రలో హడావిడిగా వుంటుంది శాంత. తామిద్దరూ ఏం మాట్లాడుకున్నా రాత్రి భోజనం అయ్యాక ఓ గంటా రెండు గంటలు; శాంత ఏవేవో కబుర్లు చెప్ప తూంటే యిట్టే గడిచిపోయేది కాలం! శాంతతో మాట్లాడకుండా తనొక్కడే ఉం వుండలేదు!

'శాంత! అలా వున్నావేం చేయి పట్టుకుని అడిగాడు

"ఎలా వున్నాను" పుస్తకంలోంచి దృష్టి మరల్చకుండానే అంది శాంత "కోపంగా వున్నావు..మాట్లాడవేం.. కోపం వచ్చిందా?"

"వస్తే మీకేం?"

"ఏమిటి శాంత! మరీ చిన్నపిల్లలా అవుతావు... ప్రతీదానికి అలకేనా?... నాకూ బోలెడు కోరికలున్నాయి... కానీ మన అంతస్తు చూసుకోవద్దూ!..."

"ఏం నేనేం కోరరాని కోరికలు కోరాను... వజ్రాలు, వైదూర్యాలు కావాలన్నా? ఎయిర్ కండిషనల్ లో త్రిప్ప మన్నానా? ఎయిర్ కూలర్లు కావాలన్నానా. ఏం మన తాహతు ప్రజిడేరు కొనుక్కునే పొటిదిగాదా?... " పుస్తకం ప్రక్కన పడేసి గంతుమంది శాంత.

"అ... ఇదయ్యాక... ఒక్కొక్కటి అవీ కావాలంటావు!" నవ్వాడు.

"కావాలంటే అన్నీ కొనేస్తున్నారు కాబోయి! ప్రతీదానికీ యిన్నిసార్లు అడిగితే గాని ఏదీకాదు; అన్నీ అడగగానే అమరు స్తున్నట్టు మాట్లాడకండి... కొనకపోతే మానేయండి... సరదా నా కొక్కరికేనా? యిప్పుడు కాకపోతే ముచ్చట ఎప్పుడు తీరుతుంది? వస్తువు యింట్లో వుంటుంది గదా అనిగానీ..."

"అవుననుకో. కాని డబ్బేది... చూస్తున్నావుగా ఖర్చులు!... పిల్లలు పెద్దవా

శృంగారములు లేవొద్దున్న వాళ్ళ
చదువులు, పెళ్ళిళ్ళు అన్నీ జరగాలి.
ఈ రోజుల్లో చదువులు, ఉద్యోగానికి
అవకాశాలు ఎలావున్నాయోచూస్తున్నావుగా
వాళ్ళ బివిష్యట్ ఏమీటా అని ఆలోచిస్తే
చెంగగా వుంటుంది వాళ్ళకి పెద్ద చదు
వులు చెప్పించాలంటే యిప్పుడు మనం
జాగ్రత్తగా వుండాలి "

"అబ్బి" ఏదో పిల్ల పెళ్ళికి ఎదిగి
కూర్చున్నట్టు, మొగపిల్లలిద్దరూ ఏ చెడి
ననో, ఇంజనీరింగ్ చదువుతున్నట్టు

మాట్లాడుతారేమిటి? పట్టుమని పదే
ళ్ళయినా లేని పిల్లలగురించి యిప్పటి
నించీ బెంగ?"

"యిప్పటినించీ లేకపోతే అప్పుడెలా
వస్తుంది? "

"బాగుంది ఎల్లకాలం మీరి జీతం
తోనే వుంటారా! పిల్లలు పెద్దవాళ్ళయి
నట్టే మీ జీతం పెద్దదవదా? అయినా,
నేనేకడిగితే చెంటనే చేశారుగనక
వద్దులెండి మానేయండి సరదాకి అడి
గాను అంటే. " మొహం ముడుచుకుని
అంది శాంత

“అదిగో ఆ కోవమే వద్దన్నాను... అంత కోవం అయితే ఎలా? సరే... నాకేంపోయింది. కొనమంటే కొంటాను.. నా ఆరాటం ఆంథా మీగురించేగా... మీ భవిష్యత్తుగురించి నీకంత నిబ్బరంపుంటే నాకుమాత్రం ఏం భయం? ... అలాగే రేపు వెళ్ళి కొందాం... సరేనా?...”

భార్య మొహంలో విరిసిన ఆనందం చూసి తృప్తిగా నవ్వాడు కృష్ణమూర్తి. శాంత యీసారి భర్తచేయి తీసేయలేదు.

* * *

పోర్టికోలో కాడిలాక్ కాలాగింది. ద్రైవర తలుపు తెరిచి పట్టుకున్నాడు. రాజారావు చిరాగ్గా ఏదో ఆలోచిస్తూ కారు దిగి, ఎదురొచ్చిన నాకరుమీదికి చేతిలో కోటు విసిరాడు. బెడ్రూమ్ లోకి వెడుతూనే... కేకలు పెట్టాడు బండ్రోతుమీద... “ని తెన్నిసాల్లు చెప్పాను, నే నొచ్చేసరికి యీ గది చలగా పుంజాలని! యిప్పటి వరకు ఏం చేస్తున్నావు?”

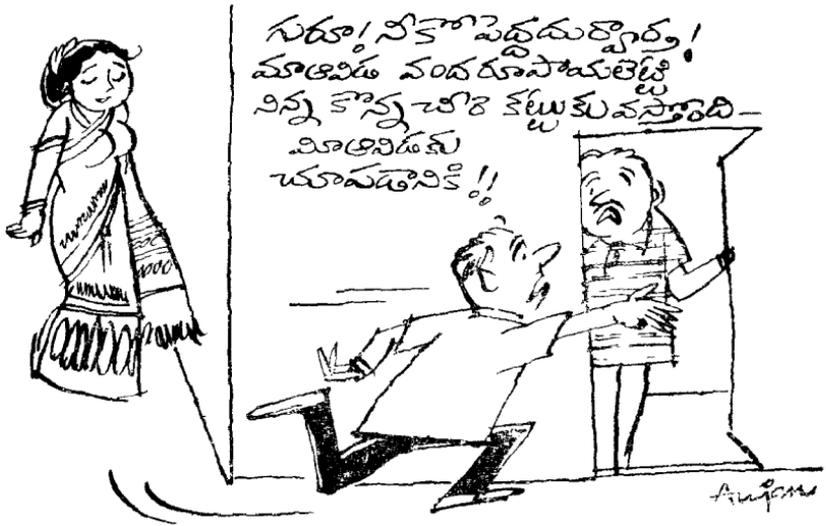
నాకు నీళ్ళు నమిలాడు. గబగబవెళ్ళి ఏయిర్ కాలరు స్పింద్ ఆన్ చేశాడు.

‘గెటాట్!’ విసుగ్గా అరిచాడు రాజారావు. బాదు అతివినయంగా ‘చా తెమ్మంటారా సాద్!’ అనడిగాడు... రాజారావు ఫోమ్ సోఫాలో ఫోమ్ కలగడాని జారగిల బడి కాళ్ళూ చేతులూ జాచుకుని కూర్చున్నాడు.. వాచి చూచుకున్నాడు... ‘అత్తిరలేదు...’ అన్నాడు... వాడు వెళ్ళిపోతుంటే మళ్ళీ ఏదో గుర్తువచ్చి ‘అమ్మగారే?’ అడిగాడు.

“కట్లబ్బురి వెళ్లారు సాద్!...”
“ఎవరితో?”

“తులానీసాద్ వచ్చారు... ఇద్దరూ వెళ్లారు...”

“హూ” రాజారావు చేతిలో సిగరెట్టు వేళ్ళమధ్య నలిగిపోయింది. కసిగా నలిపి ఏష్ట్రేలో పారేశాడు. ‘తులానీ!’ ఆ పేరు తలుచుకుంటే రాజారావు వశ్యమరింత చిటపటలాడింది. లేచి విసురుగా పదార్లు సాగించాడు. మళ్ళీ కూర్చుని తల రెండుచేతులతో నొక్కుకున్నాడు... కణతలు బ్రద్దబుతున్నాయి! ఫ్లాక్టరీలో యింత నేపూ రెండొందలమంది కూలీలు మెరావోచేసి కదలనియలేదు! తలనొప్పి మరింత ఎక్కువయింది యింటి కొచ్చే సరికి... ఎప్పుడూ అంతే! తన తలనొప్పి యింటి కొచ్చేసరికి మరింత ఎక్కువవుతుంది! శారీరకబాధ... మానసిక అవేదన రెండూ మరచిపోవాలంటే ఒకటే దివ్యాషధం!... ‘బుషీరామ్!’ పెద్ద కేక పెట్టాడు రాజారావు... నాళరు చేతులు కట్టుకు నిలబడ్డాడు. “గ్లాసులు, ఐసు తీసుకురా!” అన్నాడు. బీరువాలోంచి వాట్ గిరి తీసి ఐసువేసుకుని కలుపుకున్నాడు రాజారావు సోడావేసి... ఒక పెగ్ త్రాగే సరికి మనసు చల్లబడింది... ఆలా సిగరెట్టు త్రాగుతూ రెండు మూడు పెగ్లు పూర్తిచేశాడు... అలవాటయిన కారణంగా అతనికేం కాలేదు. కానీ ఈ లోకంలోంచి కాస్త మైమరపించింది!

ఆవేదన తగ్గిందనిపించింది... ఓగంట
 అయ్యక మళ్ళీ నౌకరుని పిలిచాడు...
 'స్నానంచేస్తాను, టబ్బినిగా నీకునింపు:'
 ఆజ్ఞాపించాడు. టబ్బినిగా టబ్బినింపా
 నీకునింపి, టబ్బినింపి చెడిచేశాడు. అయ్య
 గారి బూట్లువిప్పి, టబ్బినింపి శాండ్లు
 కాలికి తొడిగాడు. చన్నీళ్ళలో లవండర్
 నబ్బుతో స్నానంచేశాక కాస్త సేదదీరి,
 ఆతనివళ్ళ, మనసు చలబడింది. అలా
 టబ్బిలో పడుకునే సిగరెట్టు వెలిగించు
 కున్నాడు... ఎదురుగాతీసిన తలుపు నందు
 లోంచి గదిలోని రమ బస్టెనెజు ఫొటో
 నవ్వుతూంది, రాజారావు మొఖం తిప్పు
 కున్నాడు. రమ: రమాదేవి; లక్షల
 కడికారి రాజారావుభార్య: ... లోకానికి
 అంతే తెలుసు: పేరుకిమాత్రమే తన
 భార్య: రాజారావు కూరగా నవ్వు
 కున్నాడు: ఆవిడకి తనడబ్బు తనహోదా

పనికొస్తుంది: తను పనికిరాడు: ఆవిడ
 లోకం వేరు: రనలోకం వేరు: అవిడ
 లోకం క్లబ్బులు, కోకోడైల్లు, పార్టీలు,
 డాన్సులు, ఫ్రెండ్సు...: తన లోకం
 ఫాక్టరీలు, కూరీలు, మెరావోలు,
 స్ట్రోకులు, లాభ, నష్టాలచేరీజులు. ఆమె
 లోకంలోకి రన లోకంనించి వెళ్ళలేదు.
 వెళ్ళడానికి మనసూలేదు, ట్రైమూలేదు:
 తనలోకంలోపడి శ్లేష్మంలో ఈగలా
 కొట్టుకుంటున్నాడు: ఆవిడలోకంలో
 విహంగంలా విహరిస్తూంది:

అలా అరగంట సేళ్ళలో కూర్చుని లేచి
 పైకి వచ్చాడు రాజారావు. నైటు సూటు
 తొడుక్కుని పిల్లల గదిలోకి వెళ్ళాడు:
 తొమ్మిదిన్నర: పిల్లలిద్దరూ సిల్కు
 నైట్ డ్రస్సులలో ఫోమ్ బెడ్లమీద,
 ఎయిర్ కూలర్ చల్లపరిచిన గదిలో

నిద్రపోతున్నారు ప్రశాంతంగా : వాళ్ళ ఆయా క్రింద పడుకుని గుర్రుపెడుతూ నిద్రపోతుంది అదృష్టవంతులు : నిట్టూర్చాడు రాజారావు వంగి, పిల్లలిద్దర్ని ముద్దు పెట్టుకున్నాడు కర్ణుల లాగి నెమ్మదిగా గదిలోంచి బయటికి వచ్చాడు అంతామరచి పిల్లలతో హాయిగా కాసేపు గడవడానికన్నా నోచుకోలేదు తను వాళ్ళపైము తనపైము కుదరదు ప్రొద్దుట ఎనిమిది గంటలకిలేచి తయారై బ్రెక్ ఫాస్ట్ తీసుకుని పైకివచ్చేసరికి ఇద్దరూ కారులో కాన్వెంటుకి వెళ్ళిపోతారు రాత్రి తను వచ్చేసరికి నిద్రపోతారు వ్చి, ఏంబ్రతుకో, పిల్లలకి, మంచి ఇంగ్లీషునిమా పిల్లలనిమా వచ్చింది తీసికెడతానని ప్రావిన్ చేశాడు రోజూ కంటే ముందు బయలుదేరాడివాళ, వెధవలు కూలీలందరూ కట్ట కట్టుకుని మెరావోచేశారు ఎండు గంటలు, రాస్కెల్స్, డర్టీరోగ్స్, షూట్ చేసి పారెయ్యాలి వెధవల్ని, రోజూ స్త్రీకులు, మెరావులు, రోజుకోసారి జీతం సెంచాలి, తిండిలేనివెధవల్ని పిలిచి కూలీయిస్తే తలతిరుగుడు, వాళ్ళకోరికలు తీరుస్తున్న కొద్దీ పెరుగుతుంటాయి వాళ్ళనని ఏం లాభం, వాళ్ళని నెత్తెక్కించుకుని తమ మీదకి ఉన్ కొచ్చె ప్రభుత్వాన్ని అనాలనలు, వెధవ ఫాక్టరీలు మూసి పారేసి, ఏదోధరకి అమ్మిపారేసి, ఆ ఉన్న డబ్బుతో ఎక్కడో ప్రశాంతంగా జీవితం

గడపాలనిపిస్తూంది కానీ! . లాభంలేదు, యిదో డిబి, యిందులోదిగాక మరి లేవలేదు, యి జీవితం అందించే సౌఖ్యాలపై లోభం తమని ఆడిబిలోంచి పైకి రానీయదు .

పదిగంటలు కొట్టింది, ఆవిడగారి కోసం ఎదురుచూడడం దండగ, రాజారావు లేచి డైనింగ్ రూములోకి వెళ్లాడు కునికిపాట్లుపడుతున్న వంటవాడు గాభరాగా లేచి అన్నీ అమర్చాడు పేబిల్ మీద : థోజనం అయిందనిపించుకుని ఇవతలికి వచ్చాడు బెడ్ ప్రక్కన లాంప్ స్విచ్ నొక్కి ఓయింగ్లను నవల తీసుకున్నాడు చదవడానికి పదకొండు కొట్టక కాసేపటికి బయట కారుచప్పుడు వినిపించింది దాంతోపాటు నవ్వులు, బైబైలు, గుడ్ నైట్లు వినిపించాయి కూనిరాగంతీస్తూ కులాసాగా లోపలికి వచ్చిన రమని పుస్తకంలోంచి చూశాడు రాజారావు రమతోపాటు ఖరీదయిన వింత సెంటు పరిమళం గదంతా అలుముకుంది ఆ సెంటు తమదికాదు, ఎవరిదో రాజారావుకి తెలుసు, రాజారావుని చూసి కూనిరాగం ఆపింది రమ బ్యాగు డ్రస్సింగ్ పేబిల్ మీదికి విసిరి, అద్దంలో వయ్యారంగా తన అందం చూసుకుంది సావకాళంగా ఫాషన్ గా చుట్టిన సిగలోంచి పిన్నులన్నీ లాగింది జుత్తు బుజాలమీదికి జారేట్టు బ్రష్ చేసుకుంది కిర్రెసులాగి బట్టలు చూర్చి నైలాన్ నైట్ గోను తొడుక్కుంది

బాత్ రూమ్ కి వెళ్ళి ముఖం కడుక్కుని పొడరద్దుకుని వచ్చింది. డైనింగ్ రూము లోకి వెళ్ళి టోజనం చేయనని వంట వాడితో చెప్పివచ్చింది. ప్రక్కదగ్గరికి వచ్చి తలగడలు సర్దుకుని పడుకో బోయింది అంతా ఒకవంక కనిపెట్టున్న రాజారావు వళ్లు ఉడికిపోయింది. ఎంత నిర్లక్ష్యం! ఎంత తలతిరుగుడు! మొగు డన్న మనిషి ఎదురుగా వుంటే చూడ నైనా చూడనట్టు, పలకరించకుండా ఎంత తలబిరుసుగా ప్రవర్తిస్తూంది! ఇంట్లో కట్టుకున్న మొగుడుండగానే బయట ఎలాంటి వేషాలు వేస్తూంది!...హం... తనే కొమ్ములు యిచ్చాడు మొదట!... యీ రోజు విచారించి ప్రయోజనం ఏమిటి? పరువు, ప్రతిష్ఠకోసం అన్నీ సహిస్తున్న కొద్దీ మరింత చెలరేగు తూంది! ఎన్నాళ్ళలా...! రాజారావు

ఎంత అణచుకుందామని ప్రయత్నించినా ఆవేశం అణగలేదు. నెమ్మదిగా పుస్తకం ప్రక్కన పెట్టాడు.

“ఔమెంతయిం దిప్పుడు?” రమ మొహంలోకి సూటిగా చూశాడు రాజారావు.

“వదకొండున్న ర...” అతివినయంగా జవాబిచ్చింది.

“ఇంతవరకు యిల్లు గుర్తులేదా?” కోపంవస్తున్నా సౌమ్యంగానే అడిగాడు.

“వచ్చింది కాబట్టే వచ్చాను...” నిర్లక్ష్యంగా పడుకుంది రమ.

“ఏం, పాపం తులానీ యింట్లో పడుకోలేక పోయావా, యింత రాత్రి రాకపోతేనే...”

రమ గిరుక్కున తిరిగి తీక్షణంగా చూసింది... ఏదో విసురుగా అనబోయి వూరుకుంది.

“ఏం, మాట్లాడవు ? ... అర్ధరాత్రి వరకు యిల్లుపట్టకుండా తిరగడంలో నీ ఉద్దేశం ఏమిటి ?” తీక్షణంగా అడిగాడు.

“ఇంట్లోతోచకపోతే కబ్బుకివెళ్లడం తప్పా? తమరు వెళ్ళి ఆఫాక్టరీలో కూర్చుంటే నే నెక్కడ గోళ్లుగిలుకుంటూ కూర్చోవాలా?” రమ గొంతు హెచ్చించింది.

“తోచకపోతే ... అర్ధరాత్రివరకు పరాయిమగాళ్ళతో త్రాగి తందనా లాడుతున్నారా అందరాడాబ్బూ...నీకో మొగుడున్నాడన్న సంగతి గుర్తుందా అసలు?...”

“ఏం : గుర్తుండకపోవడానికి నామతి సరిగానే వుంది యింకా...”

“రమా, నీ ప్రవర్తన నాకేం నచ్చలేదు...ఇదివరకు చాలాసార్లు చెప్పాను... మళ్ళీ చెపుతున్నాను...ఇలా చూస్తూ నేనురుకోను ఎన్నాళ్ళో...అనవసరంగా నన్ను రెచ్చగొట్టకు...హు...నా యింట్లోనా ఉప్పుతింటూ...నా ఎదురుగానే నీ నాటకాలు ఆడుతున్నావు...ఇది ఎంతమాత్రం సహించను...” కోపంగా అరిచాడు రాజారావు.

రమ ఆడవులిలా ఆవేశంగా లేచి కూర్చుంది. “ఏం బెదిరిస్తున్నారా నన్ను.. ఈ బెదిరింపులకి జడవడానికి నేనేం చిన్న పిల్లనికాను.. మీక్రింద దాసిదాన్నికాను... మీకంత కష్టంగావుంటే మీ కెలానచ్చితే ఆవిధంగా చేసుకోండి...అంతేగాని ప్రతి

రోజూ ఈ బెదిరింపులు మానండి ” విసురుగా పడుకుంది రమ

రాజారావు నిట్టూర్చాడు ... లాభం లేదు! ... రమని తనేం చెయ్యలేదు! తనది ఉత్త బెదిరింపుమాత్రమేనని రమకీ తెలిసిపోయింది. అందుకే అంత నిర్లక్ష్యం! లక్షల కథికారి రాజారావు భార్యని వదిలేశాడని లోకం చెప్పకోడం రమ భరించలేదు! పరువుకోసం ప్రతిష్ఠ కోసం హలాహలం అమృతంలా మింగుతాడు! ఆ సంగతి రమకీ తెల్సా! అందుకే లెక్కచేయడంలేదు తనని! సంఘంలో హోదాకోసం, పరువుకోసం రమ, తను భార్యభర్తలలాగ ... అన్యోన్య దంపతులుగా సటించాలి! తప్పదు! యీసొనైటీ లైవ్, యీ ఆడంబలాలకి దాసోహమనక తప్పదు తనలాంటివారు :

రమ! ... ఎంత నిశ్చింతగా నిద్ర పోతుంది! అదృష్టవంతులు అందరూ : ఎయిర్ కూలర్లు, డన్లప్పిల్లోల మధ్య కూడా ఫ్లైద్రకి నోచుకోని దురదృష్ట వంతుడు తాను! ... ఎందుకీ లక్షలు తనకి! ఇంటాబయటా కూడా సౌఖ్యం లేని బ్రతుకు!.. ఈ సంగతిఎందరికీ తెలుసు?..

ఆలోచనలకి స్వస్తిచెప్పి, లైటార్చి బలవంతాన కళ్ళు మూసుకున్నా నిద్ర పట్టని రాజారావు కళ్ళముందు... రమ, తులానీ, ఫాక్టరీ, ఘెరావ్ చేస్తున్న కూలీలే కనిపిస్తున్నారు! పాపం లక్షధికారి రాజారావుకి నిద్ర ఎలా పడ్తుంది? :

